

Vragenboekje

Als bij een vraag een verklaring of uitleg gevraagd wordt, worden aan het antwoord geen punten toegekend als deze verklaring of uitleg ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Dit examen bestaat uit 22 vragen en een vertaalopdracht.

Tekst 1

- 1 Wie bevinden zich bij het begin van deze passage op het toneel?

1008 Τάδ' οὐ ξυνφδὰ τοῖσιν ἐξηγγελμένοις.

- 2 Leg uit waarom τάδε volgens de paidagogos niet in overeenstemming is met τοῖσιν ἐξηγγελμένοις.

1013–1014 ταῦτα γὰρ θεοὶ
κάγῳ κακῶς φρονοῦσ' ἐμηχανησάμην.

- 3 Wat heeft Euripides willen benadrukken door de toevoeging van κάγῳ?

- 4 Wanneer spreekt men van dramatische ironie?

- 5 Geef twee voorbeelden van dramatische ironie uit vers 1021–1039.

Volstaan kan worden met het citeren van de desbetreffende Griekse woorden. Licht de keuze van je citaten toe.

1035 νῦν δ' ὄλωλε δῆ

- 6 Met welk woord uit het voorafgaande vormt νῦν een tegenstelling?

1040–1063

In deze verzen wordt Medea gekweld door de vraag of zij haar kinderen nu wel of niet zal doden.

- 7 In welke van deze versregels overheerst de gedachte dat zij haar kinderen *wel* zal doden?

Volstaan kan worden met het vermelden van de desbetreffende regelnummers.

- 8 In welke van deze versregels overheerst de gedachte dat zij haar kinderen *niet* zal doden?

Volstaan kan worden met het vermelden van de desbetreffende regelnummers.

- 9 Welke twee argumenten brengt zij naar voren om haar kinderen *wel* te doden?

- 10 Welke twee argumenten brengt zij naar voren om haar kinderen *niet* te doden?

1058 ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν ζῶντες εὐφρανοῦσι σε.

- 11 Op welke plaats doelt Medea met ἐκεῖ?

- 12 Waarnaar verwijst σέ?

1069–1070 Δότ', ὦ τέκνα,
δότ' ἀσπάσασθαι μητρὶ δεξιὰν χέρα.

- 13 Welke stijlfiguur merk je op in deze versregels?

- 14 Wat wordt door deze stijlfiguur hier benadrukt?

1079–1080 θυμός δὲ κρείστων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων
ὅσπερ μεγίστων αἴτιος κακῶν βροτοῖς.

Medea maakt hier duidelijk waarom zij niet anders kan dan haar kinderen vermoorden.

- 15 Welke betekenis moet hier aan de woorden θυμός, respectievelijk βουλευμάτα worden toegekend?

Sommigen interpreteren θυμός hier als „moederliefde” en concluderen uit deze verzen, dat Medea alsnog op haar besluit terugkomt.

- 16 Wat pleit *tegen* deze interpretatie van het woord θυμός?

1056–1080

Sommigen hebben kritiek op deze passage, omdat zij tegenstrijdigheden zou bevatten. Anderen vinden dat nu juist roerend en dramatisch.

- 17 Geef in maximaal 100 woorden weer, waarom deze passage psychologisch en dramatisch zo sterk is.

Tekst 2

- 18 In welk opzicht heeft Aristoteles gelijk met zijn kritiek op het optreden van Aigeus?

Ter verdediging van de Aigeus-scène kan worden opgemerkt, dat deze een centrale plaats inneemt in de ontwikkeling van de plot.

- 19 Geef hiervoor een nadere verklaring.

Tekst 3

Zowel bij Euripides (1021–1080) als bij Seneca (926–936) aarzelt Medea haar kinderen te doden.

- 20 Welke overweging van Medea om haar kinderen te sparen ontbreekt bij Euripides geheel en speelt bij Seneca een belangrijke rol?

Achtergronden en bestudeerde secundaire literatuur

- 21 Waarom heeft Anouilh bij het schrijven van zijn *Médée* het nodig gevonden het verhaal over de herder van Naxos aan de bekende mythe toe te voegen?

In een recente opvoering van Euripides' *Medea* werd de slotscène, waarin Iason en Medea hun laatste gesprek voeren, verplaatst naar het begin van de voorstelling.

- 22 Leg uit waarom dit in strijd is met de antieke toneelconventies. Betrek in je antwoord de functie van de proloog.

Vertaalopdracht

Bestudeer tekst 4, met de inleiding, de aantekeningen en de afsluitende vertaalde passage.

Vertaal vers 155–173.

Einde